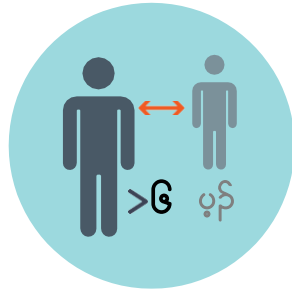

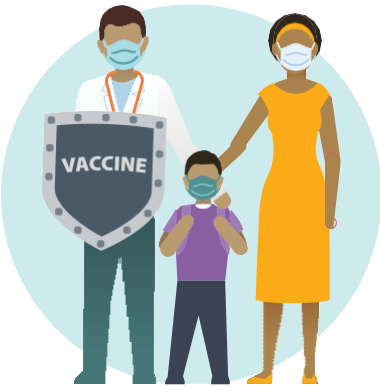
တၢ်ဂ့ၢ်အမ့ၢ်အတီၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢဘၣ်လးဒီးခိၣ်ဘူးန့ၣ်ထံ (COVID-19)ကသံၣ်ဒီးသဒၢသ့ၣ်တဖၣ်

ကသံၣ်ဒီးသဒၢသ့ၣ်တဖၣ်(ကသံၣ်ဆဲးသ့ၣ်တဖၣ်)မ့ၢ်တၢ်စုကဝဲအပိးအလတမံၤ လၢပကဘၣ်ဒူးခိၣ်ဘူးန့ၣ်ထံ(COVID-19)တၢ်ဆါသတြိၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ကပတုၣ်တၢ်ဆါသတြိၣ်တခါအံၤအဂီၢ်န့ၣ်,ပလိၣ်သူပတၢ်ဒီးသဒၢတၢ်စုကဝဲအပိးအလီသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢန့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်ဒီးသဒၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်စုကဝဲအပိးအလီလၢအမၤတၢ်တုၤလီၤတီၤတခါလၢကဒီးသဒၢနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချွဲဒီးတြီယၢ်တၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ပၢ်ဖျါထီၣ်သး(ဘၣ်တၢ်ကိးစ့ၢ်ကိးအီၤလၢဂံၢ်တြီဆၢတၢ်ဆါ)န့ၣ်,ကသံၣ်ဒီးသဒၢသ့ၣ်တဖၣ်မၤယုၣ်တၢ်ဒီးနနီၢ်ခိၣ်အနုဆၢတၢ်တြီဆၢဒီးသဒၢတၢ်အယီၤနနီၢ်ခိၣ်ကအိၣ်ကတံၢ်လၢသးလၢကဒူးတၢ်ဆါအယၢ်န့ၣ်လီၤ. ခိၣ်ခါအဂၤတဖၣ်န့ၣ်,ဒ်သိးတၢ်သိးတၢ်ကးဘၢမဲၣ်လၢအမၤဘၢနနီၢ်စ့ၢ်ဒီးထးခိၣ်ဒီးအိၣ်ယံၤလိၣ်သးအစ့ၢ်ကတၢ်ဖဲပုၣ်ဒီးပုၤအဂၤလၢနတအိၣ်ဆိးဒီးအီၤသ့ၣ်တဖၣ်,မၤစၢၤစ့ၢ်ကိးတၢ်ပတုၣ်ခိၣ်ဘူးန့ၣ်ထံ(COVID-19) အတၢ်ရၢလီၤသးန့ၣ်လီၤ.

ပုၤယုၣ်ညါမၤလီၤတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢခိၣ်ဘူးန့ၣ်ထံ(COVID-19)ကသံၣ်ဒီးသဒၢသ့ၣ်တဖၣ်မၤတၢ်တုၤလီၤတီၤလီၤလၢကဒီးသဒၢနလၢတၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘူးန့ၣ်ထံ(COVID-19)အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤစဲၣ်နီၤသ့ၣ်တဖၣ်ဆိကမိၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲလၢတၢ်မၤန့ၢ်ခိၣ်ဘူးန့ၣ်ထံ(COVID-19)ကသံၣ်ဒီးသဒၢန့ၣ်မၤစၢၤနလၢကဒီးသဒၢတၢ်မၤန့ၢ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါနးနးကျဲၤကျဲၤဝဲလၢနမ့ၢ်မၤန့ၢ်ခိၣ်ဘူးန့ၣ်ထံ(COVID-19)အခါဒၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်ဒီးသဒၢသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဆါလၢအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲတသ့ဘၣ်.

ကသံၣ်ဒီးသဒၢသ့ၣ်တဖၣ်အံၤပူၤဖျးဝဲဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်အမဲၣ်ကတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်မၤကျဲၤတၢ်ပူၤဖျးမၤလီၤတၢ်ဝဲလၢကသံၣ်ဒီးသဒၢသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢပူၤဖျးလၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်သ့ၣ်အသ့န့ၣ်လီၤ. ခိၣ်ဘူးန့ၣ်ထံ(COVID-19)ကသံၣ်ဒီးသဒၢသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢလၢအဘၣ်တၢ်သူတၢ်အီၤန့ၣ်လဲၤခီဖျိတၢ်မၤကွၢ်တၢ်ပူၤဖျးလၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်တမံၤယီၤဒီးအပတီၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒ်သိးဒီးကသံၣ်ဆဲးအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်လဲၤခီဖျိန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်မၤကျဲၤအိၣ်ပၢ်လီၤသးလၢထံကီၢ်ဒီးဘၣ်ညါလၢအပျဲစံၣ်ဒံၣ်စံၣ်(CDC) ဒ်သိးကကွၢ်ထွဲတၢ်ပူၤဖျးလၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးမၤလီၤတၢ်ကသံၣ်ဒီးသဒၢလၢကအိၣ်ဒီးတၢ်ပူၤဖျးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

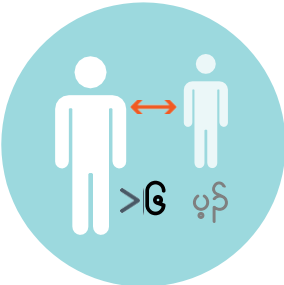
ခိၣ်ဘူးန့ၣ်ထံ(COVID-19)ကသံၣ်ဒီးသဒၢသ့ၣ်တဖၣ်လၢအလီၤဆီလိၣ်သးအကလုၣ်ကလုၣ်ကဘၣ်တၢ်သူအီၤန့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်ဒီးသဒၢသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်ကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အီၤခံဖျါၣ်,တဘျီန့ၣ်တဖျါၣ်ဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ်ကယံၤလိၣ်သးန့ၣ်လီၤ. တၢ်တဖျါၣ်န့ၣ်ကတံၢ်ကတီၢ်န့ၣ်ပၢ်စၢၤနနီၢ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ခံဖျါၣ်တဖျါၣ်န့ၣ်ကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်အစ့ၢ်ကတၢ်သၢန့ၣ်ဝဲအလီၢ်ခံလၢကမၤလီၤတၢ်န့ၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဒီးသဒၢလၢပုၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဝဲန့ၣ်လၢနလိၣ်ဘၣ်ကသံၣ်ဆဲးခံဖျါၣ်န့ၣ်,မၤလီၤ တၢ်အီၤဒ်သိးနကမၤန့ၢ်ခံဖျါၣ်လိၣ်တက့ၢ်. ကသံၣ်ဒီးသဒၢတဖၣ်မၤတၢ်လီၤဆီလိၣ်အသးတစဲးလၢကျဲၤအါဘိသ့ဝဲ,ဘၣ်ဆၢကသံၣ်ဒီးသဒၢအကလုၣ်ကိးမံၤဒဲးန့ၣ်ကမၤစၢၤဒီးသဒၢန့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်တၢ်ဒီးသဒၢသ့ၣ်တဖၣ်ဒူးကထီၣ်ပုၤတနီၤနီၤလၢကသံၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးသ့ၣ်,ဒ်သိးဒီးညးထုၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဆါ,တူၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဘျးသး,မ့တမ့ၢ်အိၣ်တဆူၣ်လီၤကီၢ်လၢအစၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအခိပညီလၢကသံၣ်ဒီးသဒၢန့ၣ်မၤတၢ်လၢကမၤစၢၤသိၣ်လိၣ်န့ၣ်နီၢ်ခိၣ်သိးကဒူးခိၣ်ဘူးန့ၣ်ထံ(COVID-19)ဒ်လဲၣ်ဖဲလၢန့ၣ်မ့ၢ်ဘၣ်တီၢ်အခါ န့ၣ်လီၤ.ပုၤအါဒုၣ်တၢ်တက့ၢ်,ကသံၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးအဝဲအံၤတယံၣ်န့ၣ်တသီမ့တမ့ၢ်ခံသီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. **ကသံၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးအကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတမ့ၢ်အခိပညီလၢန့ၣ်အိၣ်ဒီးခိၣ်ဘူးန့ၣ်ထံ(COVID-19)ဘၣ်.** နတၢ်သံက့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်ဃးဒီးနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချဲဖဲလၢန့ၣ်ဆဲးအီၤဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်,ကိးနကသံၣ်သရၣ်, ကသံၣ်သရၣ်/မ့ၢ်ဖိမ့တမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်ဒီး(clinic)တက့ၢ်. ဒ်လၢကသံၣ်ဖီၣ်တမံၤမံၤအသိးန့ၣ်, တညီၣ်နီၤမၤအသး ဘၣ်ဆၣ်ကထီၣ်သးလၢတၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ်နးနးကလဲၣ်သ့ၣ်,ဒ် သိးသါထီၣ် သါလီၤတ န့ၢ် ဘၣ်န့ၣ် လီၤ. တမ့ၢ်လၢတၢ်န့ၣ်ကကဲထီၣ်အသးဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်ကထီၣ်အသးန့ၣ်, ကိး (911) မ့တမ့ၢ်လဲၣ်ဆူၣ်ဂီၢ်အူ ဒီးလၢအဘူးဒီး နၤတက့ၢ်.

ဖဲနမၤန့ၢ်ကသံၣ်တၢ်ဒီးသဒၢအခါန့ၣ်,နၤဒီးနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချဲကသံၣ်သရၣ်ခံဂၤလိၣ်လိၣ်ဘၣ်လၢကသိးတၢ်ကးဘၢမံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

စံၣ်ဒိၣ်စံၣ်(CDC)အုၣ်အသးဖဲလၢတၢ်ဆါသတြီၢ်အခါန့ၣ်,ပုၤဘၣ်သိးတၢ်ကးဘၢမံၣ်လၢအမၤဘၢအဝဲသ့ၣ်အနါစ့ၤဒီးကိၣ်ပုၤဖဲလၢအဘၣ်တၢ်ဘၣ်ထံးဒီးပုၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢတဘၣ်ထွဲဒီးအဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်ဖိယီဖိဘၣ်,ဖဲအအိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤအခါ,ဒီးဖဲအဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကသံၣ်တၢ်ဒီးသဒၢတခါဂ့ၢ်တခါဂ့ၢ်အခါ,ယုၣ်ဒီးခိၣ်ဘူးန့ၣ်ထံ(COVID-19)ကသံၣ်ဒီးသဒၢတခါန့ၣ်လီၤ.

နမၤန့ၢ်နကသံၣ်တၢ်ဒီးသဒၢဝံၤအလီၢ်ခံဖျါလဲၣ်,လိၣ်ဘၣ်လၢနကသိးတၢ်ကးဘၢမံၣ်လၢအမၤဘၢနနါစ့ၤဒီးကိၣ်ပုၤ,သ့နစုသ့ၣ်တဖၣ်ခဲအံၤခဲအံၤ,ဒီးအိၣ်ယံၤလီၢ်သးအစ့ၤကတၢ်၆ပုၣ်ဒီးပုၤအဂၤလၢနတအိၣ်ဆိးဒီးအီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤဟ့ၣ်နၤဒီးပုၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်တၢ်ဒီးသဒၢအဂ့ၢ်ကတၢ်ဒ်သိးအသုတမၤန့ၢ်တၢ်ဆါအယံၤတဖၣ်တဂ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤ,ပုၤမံၣ်နီၤသ့ၣ်တဖၣ်တသ့ၣ်ညါဝဲလၢကသံၣ်တၢ်ဒီးသဒၢကဒီးသဒၢနၤဆံးယံၣ်လဲၣ်န့ၣ်ဘၣ်,အယံၤတၢ်ထံၣ်အဂ့ၢ်တခါန့ၣ်မ့ၢ်ဒ်သိးပကပိၣ်ထွဲတၢ်န့ၣ်ကျဲသ့ၣ်တဖၣ်တပယုၣ်ယီၤလၢအဖဲလၢစံၣ်ဒိၣ်စံၣ်(CDC)ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချဲဝဲလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပသ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကိးလၢပုၤ ကိးဂၤဖဲဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆဲးကသံၣ်တၢ်ဒီးသဒၢတဘျီယီတသ့ဒီးဘၣ်,အယံၤမ့ၢ်ဒီးတၢ်အရူဒိၣ်ဝဲလၢကဒီးသဒၢလီၤနနီၢ်ကစၢ်ဒီးပုၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.